

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 513. Specialis an & qualiter inducatur irregularitas per actum, de
quo dubitatur, num sit obnoxius irregularitati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](#)

Insuper ad quamcunque irregularitatem ex delicto dolum seu contemptum requirunt. Abb. in c. pastoralis. §. verum. de appellat. n. 15. Dominic. in c. sollet. de excomm. in 6. Felin. in c. Rodulphus. de rescript. n. 43. Nav. in c. accepta. de Ref. Spol. ad opposit. 7. n. 34.

Quæst. 513. Specialis, an & qualiter inducatur irregularitas per actum, de quo dubitatur, num sit obnoxius irregularitat.

1. Resp. primò: supponendo tamen casu quo dubitatur, num irregularitas per legem seu ius aliqui actui annexa (quod dicitur dubium juris) quam, dum quis certus irregularitatem annexam dubitat, num commiserit talem actum (quod vocatur dubium facti) dubitans teneri sub gravi peccato competentem diligentiam adhibere ad investigandam veritatem, & interim abstinere à praestandis irregulari prohibitis, ne se exponat periculo incurrendi irregularitatem, ita tradunt Suar. l. c. f. 5. n. 12. Salas. c. 2. q. 21. tr. 10. d. unic. f. 18. n. 164. Sanch. l. 1. in decalog. c. 10. n. 37. Hurtad. de irregular. difficil. 3. n. 10. Castrop. l. c. n. 3. Arg. c. 5. de Cler. excom. minifl. quamvis Salas n. 169, id ita limitet; nisi dubitans interim, dum dubium examinatur, patiatur gravem incommoditatem vel damnum, reputando se pro irregulari, quia v. g. clabitur occasio suscipiendi ordinem vel obtainendi beneficij alteriusve lucri, eò quod lex videatur in casu dubio tam rigidè non obligare, cui licet consentiant Sanch. & Castrop. ll. cit. non censendum grave damnum præterire occasionem suscipiendi ordinis. Sed de hoc postremo statues melius ex sequentibus. Unde

2. Resp. secundò: si quis adhibitâ diligentia, ex probabilibus rationibus judicet, tali facto annexam non esse irregularitatem, aut fe non commississe factum, cui ea ipso jure annexa, poterit is rectè reputare se liberum ab irregularitate, quia prudenter agit adhærendo tali opinioni sibi probabili: sed neque æquum videtur, se in ea probabilitate subjicere tam gravi pœna, & ita cum Hurtado l. c. tenet Castrop. l. c. n. 4. si vero adhibitâ debitâ diligentia non possit quis tale judicium efformare, sed hæreat dubius, sive dubio juris, sive dubio facti, adhuc neminem reputare & gerere se debere ut irregularitem, quo usque accedit sententia judicis, judicantis de jure annexam tali delicto irregularitatem, aut illud delictum esse, cui ea annexa, docet Henr. de irregular. l. 14. c. 3. n. 3. & 4. & c. 14. n. 3. quod ipsum probabile pro foro conscientiæ reputat Covar. l. c. p. 2. f. 2. n. 5. inquit hanc sententiam inclinat Suar. l. c. f. 6. n. 10. & pro ea plures neotericos refert Rebell. de oblig. iusfl. l. 1. q. 3. f. 2. n. 13. probarique potest ex eo, quod, ut dictum, irregularitas nisi in casibus in jure expressis non contrahatur, in jure autem expressum non sit, teneri quemlibet in foro conscientiæ se habere in dubio pro irregulari, & textus in contrarium adducti loqui videantur de foro externo, prout ostendit Castrop. l. c. n. 4. contrarium nihilominus huic sententiæ, nimur remanente dubio quemlibet reputandum irregulariter pro foro conscientiæ, non tamen condemnandum ut taliter in foro externo, tenent Nav. c. 27. n. 193. Philiarch. de off. sacerd. Tom. I. p. 1. l. 4. c. 6. not. 2. aliisque plures, quos refert Sanch. in decal. c. 10. à n. 39. quia in foro conscientiæ pars tutor est sequenda; in foro externo, dum delictum non probatur, reus est absolvendus, quin etiam, tam in du-

bio juris, quam facti, dubitante, tam in foro conscientiæ quam foro externo, tam ad effectum petendi dispensationem, quam abstinenti, à celebrazione missæ, & ut Judex condemnnet, sufficere dubium, reputandum esse tenent Covar. l. c. in pr. n. 3. Suar. l. c. f. 6. n. 1. Avil. p. 7. d. 2. dub. 5. concil. 1. Vasq. I. 2. q. 19. a. 6. d. 65. 6. 3. & alii apud Castrop. n. 6. quem vide.

3. Resp. tertio: de cætero prætermis aliis sententiis melius sic absolute distinguitur, quod, dum est seu manet dubium juris, dubitans in nullo foro sit irregularis, aut teneatur se habere pro tali, ita absolute tradunt Sayr. l. 6. thesaur. c. 2. n. 15. Mol. tr. 3. de iusfl. d. 67. n. 5. Sanch. l. 1. in decal. c. 10. n. 42. Suar. de cens. d. 40. f. 5. n. 4. Avil. p. 7. d. 2. du. 4. Castrop. l. c. p. . . . n. 7. Wiesn. b. t. n. 41. ex eodem principio, quod ob nullum factum irregularitas incurritur, nisi in jure expressum, juxta cit. c. is qui. de sent. excomm. in 6. unde in tali dubio dubitans judicare debet, aut etiam potest, irregularitatem annexam tali facti, insuper necesse teneatur ad observationem legis, nisi cui lex sufficienter promulgata; lex autem irregularitas incurrienda non sit sufficienter promulgata respectu talis dubitantis, atque ex his rectè infert Castrop. l. c. quod, qui in dubio juris ante adhibitam diligentiam suscepit ordines, peccet quidem graviter, possit tamen postmodum post adhibitam diligentiam ad vincendum dubium, manens dubius licet exercere Ordines, ed quod iniqua suscepit Ordinum non impedit licitum usum eorum, sed irregularitas, qualis cum nulla sit stante dubio juris, dictus usus licitus impedit nequit, pro quo citat Sanch. in decal. l. c. 10. n. 46. Bonac. de irregular. d. 7. p. 5. n. 5. Quod verò attinet dubium facti homicidii, quo quis dubitat, num ipse commiserit homicidium, cui annexa à jure irregularitas, seu num illud effectum ex vulnere à se inflicto, an verò ex inflicto ab alio (dum plures vulnerarunt) vel ex imperita chirurgi; aut culpâ vulnerati; num abortus ex suo consilio aut pharmaco à se præbito, an ex alia causa letatus, teneri dubitantes se pro irregulari habere, eumque ut tales judicandum in foro externo, non quidem absolute quod ad omnes effectus irregularitatis, v. g. privationis beneficij aliarumque penarum, sed quod ad solum effectum abstinenti ac celebrandi missam, querendique dispensationem (in his enim tantum imminet periculum animæ), ut Castrop. n. 8. Salas. c. 2. tr. 8. d. unic. f. 19. n. 276. Hurtad. de irreg. difficil. 4. cum Abb. in c. significasti. de homic. per ipsiusè decisum est c. ad audientiam. c. significasti. c. persic. de homicid. huicque juris decisio. nisi inhaerent Nav. c. si quis antem. de penit. à n. 35. Covar. l. c. p. 1. initio n. 3. Azor. t. 1. l. 2. c. 19. q. 10. in fine & q. 11. Suar. l. c. f. 5. n. 18. & 19. Sayr. l. c. n. 16. & in clavis Reg. l. 1. c. 18. n. 22. Rebell. l. c. Sanch. l. c. n. 43. Valent. Tom. 4. d. 7. q. 19. p. 2. not. 3. Mol. tr. 3. d. 67. n. 5. Castrop. l. c. n. 8. De cætero etsi idem de dubio aliorum criminum obnoxiorum irregularitati satis probabiliter dicant Abb. in c. ad audientiam. de homicid. Sylv. v. dubium. q. 4. n. 7. Tabien. q. 2. n. 3. Covar. Azor. Valent. Sayr. Rebell. Hurtad. nisi hoc principio: in dubiis pars tutor eligenda, quod in aliis omnibus quoque materiis seu delictis dubiis ex quæ ac in homicidio tenendum, nihilominus verisimilius & probabilius contrarium, nimur neminem extra dubium homicidii censendum esse irregulariter sentiunt Nav. l. c. n. 41. Suar. l. c. f. . . . 8. & 11. Sanch. l. c. n. 48. Avil. p. 7. d. 2. dub. 5. concil. 2. Bo-

2. Bonac. de irregul. d. 7. p. 5. n. 2. Castrop. l. c. 9. ex ea ratione aliquoties allata: quod non contrahatur irregularitas, nisi in casibus in jure expressis, in jure autem expressum non sit, incurri illam in dubio facti extra casum homicidii, quodque nemo tenetur privare se libertate suâ, nisi quis lege aliquâ ad id cogatur, nulla autem extet lex privans delinquentem dubium libertate fuscipendi Ordinis, nisi in casu homicidii dubii. Neque his obstat potissima ratio sententia opposita, nempe in dubiis sequendam partem tuiorem; nam etio, Pontifex initatus illi, non tamen inititur illi tanquam principio necessariò observando, sed tanquam principio, quod observari maximè decet, quod licet communne sit alias materis omnibus, utpote continens consilium prudentissimum, quia tamen in irregularitate homicidii efficacius procedit propter indecentiam specialem, quam secum in clericis afferit homicidium, ideo Pontifex dispositus, ut in dubio homicidii censeatur quis irregularis, quam dispositionem ad alias materias non extendit, ita cum Sauch. l. 2. de matr. d. 41. n. 9. Castrop. l. c. n. 10.

Quæst. 514. Num irregularitas incurrit ab ignorantie eam annexam delicto?

R Esp. In eo non convenire AA. siquidem id negant Innoc. in c. à nobis de sent. excom. Nav. in man. c. 17. n. 274. Philarch. de off. Sacerd. p. 1. l. 3. c. 4. Bonac. de centur. q. 2. p. 1. n. 13. apud Wiestn. b. t. n. 46. ex ea ratione, quod irregularitas ex delicto, ex ipso quod obligat ad executionem sui, sit delicti pena omnino extraordinaria, qua ab ignorantie non incurrit, cum exigat consensum latenter tacitum in culpam, adeoque & notitiam præviam illius, prout tali pena tubsta, Arg. c. fin. de constit. in 6. & c. proposuisti. dist. 82. quorum priore censura, posteriore depositio non incurrit ab eo, qui has penas delicto per legem ecclesiasticam impositas ignorat. Contrarium tenent Suar. de cens. d. 40. s. 5. n. 9. Valq. de excom. du. 16. Castrop. l. c. p. 6. n. 3. Hurtad. diffic. 8. n. 29. Avil. d. 1. du. 7. concl. 2. Wiestn. b. t. n. 46. eo quod aliud sit de irregularitatibus in hoc punto, quam de censuris aliisque pœnis, cum irregularitates non sint medicinales, uti censuræ, nec puræ pœnæ, qualis est depositio, sed quedam inhabilitates, ob faci ministerii honorem & reverentiam certis delictis constituta à jure removente tanquam indignos, qui se talibus voluntariè inquinarunt, adeoque incurri possunt ab ignorantibus eas tali delicto statutas. Et certè, si ad irregularitatem necessarium esset cognoscere eam annexam delicto, jam homicida id ignorantis libere ad Ordines promoveri posset, quod falsum esse, vel ex eo confirmatur, quod Judex etiam juste reum tradens morti illam incurrit, eti nesciat eam annexam huic suo facto, adeoque multò magis occidens aliquem injustè.

Quæst. 515. Ex quibus delictis & qualiter oriatur irregularitas?

R Esp. ex sequentibus: Primò ex rebaptizatione serid, scienter, & saltē solenniter seu publicè facta, incurti irregularitatem à rebaptizante, cum communi tradunt Bonac. de irregul. d. 7. q. 3. p. 3. n. 1. & 2. Laym. l. 2. tr. 5. p. 5. c. 2. n. 1. Hurtad. de irregul. d. 2. diffic. 1. Suar. Tom. 3. in 3. p. d. 31. f. 6. vers. sed ad hac. Cönnick. d. 18. du. 5. à n. 34. Avil. p. 7. de irregul. d. 7. l. 7. du. 1. Nav. cit. R. P. Lœur. Jur. Can. Lib. V.

o. 27. n. 246. Castrop. l. c. p. 16. n. 1. Idem de ministrante ex officio rebaptizanti dicitur. c. ex literarum de apostatis. & juxta illud AA. jam citati, quam tamen irregularitatem contractam à ministro non esse absolutam & totalem, cum non privet usū & exercitio Ordinis habiti, sed solum susceptione ordinum neccum habitorum, & alcensu ad Ordines superiores, ut dicitur cit. c. ex literarum. & tenent AA. jam citati. De cætero dixi tamen primò: *screnter facta*; quia eam non incurrit à rebaptizante illum, quem probabiliter credebat non esse baptizatum, cum dici nequeat iteratò factum, quod factum ignoratur. c. unic. de Clerico per salutem promov. ac ideo quamlibet ignorantiam ab hac irregularitate excusare, modo non sit crassa & supina, quia ad eam incurrit ab eo requiritur dolus seu culpa lata, tenent Bonac. cit. p. 3. n. 3. Laym. cit. c. 2. n. 1. Castrop. l. c. n. 4. quamvis tamen illam evitari erit ab iis, qui temere sine ulla præmissa diligentia in veritatem inquirendi rebaptizant sub hac conditione: si non es baptizatus: probabiliter sentiant Nav. l. c. Laym. l. c. vers. 4. Suar. l. c. f. 6. du. 5. Avila l. c. du. 3. Bonac. l. c. n. 4. Hurtad. l. c. Castrop. l. c. n. 5. Cönnick. l. c. n. 38. & alii apud illes, cù quod vi illius conditionis appositorum actu suspensus ablution illa exterior non sit rebaptizatio, ideoque non subjecta irregularitati, contrarium tamen affirmantibus Soto in 4. dist. 3. a. 9. Ugol. de irregul. c. 35. §. 3. Sayr. l. 7. c. 8. n. 23. cù quod velint conditionem illam haberi pro non adjecta. Porro extendi hanc irregularitatem, etiam arcentem à susceptione Ordinum eorumque susceptorum usū non tantum ad culpabiliter ignorantis se baptizatos, sed inculpabiliter ad ignorantes, & sine culpa permitentes se rebaptizari, docent S. Antonin. 3. partit. 14. c. 11. §. 12. Palud. in 4. dist. 6. q. 4. a. 1. concl. 2. Sylv. v. baptism. §. 9. 3. Vivald. tr. de irregul. n. 40. Majol. l. 3. de irreg. c. 14. verum tamen contrarium communius tradunt Sotus, Nav. l. L. cit. Castrop. n. 8. Suar. in 3. p. d. 31. f. 6. & de cens. d. 42. f. 1. n. 10. Valent. Tom. 4. p. 7. d. 19. p. 3. §. 5. Sayr. l. 7. thes. c. 8. à n. 8. Sa. v. irreg. ex uerat. Avil. l. c. Laym. l. c. juxta c. placuit. & c. qui apud. I. q. 4. Dixi secundò: *facta saltē solenniter seu publicè*; nam, ut contrahatur irregularitas ex hac reiteratione maximè in rebaptizante, sufficere, rebaptizationem esse occultam, tenent Holt. in cit. c. ex literarum. Sayr. l. c. n. 6. Bonac. l. c. n. 9. Cönnick. l. c. n. 36. Henr. l. 14. c. 4. n. 5. Avil. l. c. d. 7. du. 1. cù quod c. qui in qualibet 1. q. 7. & C. qui bis. nullatenus publicitas criminis iterationis requiratur, unde Abb. in c. ex literarum. n. 1. Sylv. v. irregularitas q. 4. Laym. Hurtad. alioque apud Castrop. l. c. n. 3. absolute docent irregularitatem à rebaptizante, non contrahi iteratione baptismi occultā, ex qua si contraheretur, in ea dispensare potest Episcopus vi Trident. sess. 24. c. 6. de reform. dum aliaj, si publica est, spectato jure communī in ea solus Pontifex dispensare potest, Bonac. l. c. d. 7. q. 3. p. 3. à n. 9. Sayr. l. c. Castrop. l. c. n. 14. Et hæc de irregularitate orta ex iteratione baptismi locum non habere in reiteratione aliorum sacramentorum imprimendum characterem, puta confirmatione & ordine, verius docent Sylv. v. irregularitas. q. 4. Palud. dist. 7. q. 2. a. 1. concl. 2. Scotus in 4. dist. 5. q. 5. Laym. l. c. c. 2. circa finem. Filiuc. tr. 19. c. 7. q. 1. Reginald. l. 30. tr. 2. n. 178. Bonac. de irregul. d. 7. q. ... n. 7. Sayr. l. 7. thes. c. 8. n. 28. Covar. Clem. si furios. 1. p. in pr. n. 8. vers. sed & Castrop. cit. p. 16. n. 13. & alii apud illum, con-